

Banka Personelinin Teftiş Kuruluna Bakış Açısının Değerlendirilmesi

Öz

Bu çalışmanın amacı banka personelinin bakış açısından teftiş kurulunun değerlendirilmesidir. Belirtilen amaca ulaşabilmek için bankalarda teftiş kurulu haricindeki bölümlerde çalışan 174 personele yönelik anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen analiz sonuçlarına göre, yönetici altı unvandaki personel yöneticilere kıyasla, şube çalışanları ise genel müdürlük personeline kıyasla teftiş kurulu hakkında daha olumlu düşüncelere sahiptirler. Örnek olarak, yönetici altı unvandaki personel ile şube çalışanları diğer personele nazaran teftiş kuruluna daha fazla güvenmektedirler. Belirtilen hususlar dikkate alındığında, özellikle yönetici unvanında olan personel ile genel müdürlük çalışanlarının teftiş kuruluna yönelik düşüncelerinin daha iyi olmasına yönelik bazı aksiyonların alınması yerine olacaktır. Çalışmamızda tespit edilen hususlar bu bağlamda teftiş kurullarına yol gösterici niteliğe sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Teftiş Kurulu, Anket

An Evaluation of the Perspectives of Bank Personnel Regarding Internal Audit Department

Abstract

The aim of this study is to assess the opinions of bank personnel about internal audit department. In order to achieve this objective, we performed a survey to 174 bank personnel who work in the departments rather than internal audit. According to the results of the analysis, it was determined that non-manager and branch personnel have more positive views related to internal audit department in comparison with other personnel. For instance, these personnel trust internal auditors more than the others. While considering these issues, we propose that actions determined in this study should be taken by internal audit departments in order to improve the opinions of managers and personnel who work in head office.

Keywords: Banking, Internal Audit Department, Survey

Serhat YÜKSEL¹
Sinemis ZENGİN²
Mustafa Tevfik KARTAL³

¹ Yrd. Doç. Dr., Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümü, serhat.yuksel@gmail.com

² Dr., Türk Ekonomi Bankası, sinemiszengin@gmail.com

³ Marmara Üniversitesi Bankacılık Doktora Öğrencisi, mustafatevfikkartal@gmail.com

1. Giriş

Finansal sistem içinde bulunan önemli araçlardan biri bankalardır. Ülkemizde ekonomik faaliyetlerin fonlamasının büyük bir kısmı bankalar tarafından sağlanmaktadır. Diğer bir ifadeyle, ülkedeki yatırımların sürekliliğinin sağlanabilmesi adına bankalar oldukça önemli bir rol oynamaktadır (Yüksel vd., 2015:2). Belirtilen hususa ek olarak, bankalar sayesinde fon fazlası olanlar faiz geliri elde etmektedirler. Bahsedilen bu konular dikkate alındığında, bankacılık sektörünün ülke ekonomisi için oldukça önemli bir rol oynadığı görülmektedir (Dinçer vd., 2016:33). Bundan dolayı, Bankacılık Kanunu'nda (BK) bankacılık faaliyetleri düzenleme altına alınmıştır. BK madde 1'de kanunun amacının finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması olduğu ifade edilmiştir. Öte yandan, BK madde 2'de mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubeleri, finansal holding şirketleri, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na ilişkin faaliyetlerinin BK kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen hususlardan dolayı, bankacılık sisteminde yaşanacak bir problem ülke ekonomisinin çok ciddi zararlarla karşılaşmasına sebep olabilmektedir. Bu yüzden, bankalar etkin bir şekilde denetlenmesi gerekmektedir (Zengin ve Yüksel, 2016:78). Bu bağlamda, BK'nın kurumsal yönetim başlıklı üçüncü kısmının iç sistemler başlıklı ikinci bölümünde, iç sistemlere ilişkin yükümlülükler başlıklı 29. maddesinde bankaların maruz kaldıkları risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, faaliyetlerinin kapsamı ve prosedürlere uyumunun değerlendirilmesi amacıyla bankaların etkin iç sistemler kurmakla yükümlü olduğu ifade edilmiştir. Buna ek olarak, BK'nın iç denetim sistemi başlıklı 32. maddesinde ise bankaların bütün birim, şube ve konsolidasyona tâbi ortaklıklarını kapsayan bir iç denetim sistemi kurmak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Belirtilen hususlara paralel olarak, banka müfettişleri tarafından şube denetimlerinden birim denetimlerine, süreç denetimlerinden iştirak denetim-

lerine, soruşturma faaliyetlerinden mevzuat gereği zorunlu olan suç gelirleri mevzuatı, yönetim beyanını denetimlerine kadar birçok denetim gerçekleştirilmektedir. Bu denetimlerin sonuçları bankanın yönetim kurulu (YK), denetim komitesi (DK), genel müdür ve denetlenen bölümün yönetimi gibi iç paydaşlara raporlanmaktadır. Bunun yanı sıra, ilgili hususlar bankanın ana ortakları, BDDK ve SPK gibi dış paydaşlarla da paylaşılmaktadır (Yurtsever, 2009:20).

Yukarıda bahsedilen konular dikkate alındığında, bankaların teftiş kurullarının çok önemli sorumlulukları bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu yüzden, banka müfettişlerinin gerek bilgi birikiminin gerekse de denetlenen bölüm personeli ile ilişkilerinin yüksek seviyede olması gerekmektedir. Bundan dolayı, bankaların teftiş kurullarının ve banka müfettişlerinin performanslarını değerlendiren çalışmalar oldukça önem arz etmektedir. Bu bağlamda, ilgili çalışmada banka personelinin teftiş kurulu hakkındaki görüşleri analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda, bankalardaki teftiş kurulu dışındaki bölümlerde çalışan personel ile anket çalışması yapılmıştır. Elde edilecek analiz sonuçları sayesinde, Türkiye'deki banka personelinin teftiş kurulu ve banka müfettişleri hakkındaki olumlu ve olumsuz düşünceleri belirlenebilecektir. Bunun sonucunda da teftiş kurulu ve banka müfettişlerinin performanslarının artırılmasına yönelik öneriler de bulunabilmek mümkün olacaktır.

Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünün akabinde, çalışmanın ikinci bölümünde teftiş kurulu yapısı ve teftiş türleri hakkında genel bilgi verilecektir. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise literatürde yapılmış olan benzer çalışmalar ele alınacaktır. Öte yandan, dördüncü bölümde gerçekleştirdiğimiz anket çalışmasına yönelik detaylar açıklanacak ve akabinde tahmin sonuçları ve bulgular paylaşılabilecektir. Son bölümde ise çalışmada ulaşılan sonuçlar değerlendirilecektir.

2. Bankacılıkta Teftiş Kurulu Yapısı ve Teftiş Türleri

Bankalarda mevduat, kredi, satış gibi temel faaliyetlerin yanında önemli destek fonksiyonlardan biri de iç denetim faaliyetidir. Geçmişten bugüne bankacılıkta denetim fonksiyonu önemli oranda teftiş kurulları tarafından icra edilmektedir. Teftiş kurulları, banka faaliyetlerinin bankacılık ilkeleri-

ne ve mevzuata uygunluğunun denetlenmesinden sorumlu olan birimlerdir. Bu sayede, banka faaliyetlerinin verimliliğinin ve etkinliğinin sağlanması amaçlanmaktadır (Toyran, 1990:43). Teftiş kurulu, bankanın şubelerinde, genel müdürlük birimlerinde ve bankanın denetimi altındaki kuruluşlarda yönetim kurulu ve denetim komitesi adına teftiş, inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapma görev ve yetkisine sahiptir (Yurtsever, 2009:20).

2001 yılından itibaren BDDK düzenlemesi ile bankalarda kurulan iç kontrol bölümleri de çeşitli denetim faaliyetleri icra etmektedir (BDDK, 2001: madde 24). İç kontrol birimlerinin kurulmasıyla birlikte mükerrer denetim çabalarının azaltılması ve daha fazla faaliyet alanının denetlenebilmesi amacıyla teftiş kurulu ve iç kontrol birimi arasında iş birliği ve iş bölümü yapıldığı görülmektedir. Buna rağmen günümüzde bankalarda denetim sorumluluğunun büyük bir kısmının teftiş kurulları tarafından yerine getirilmeye devam edildiğini söylemek mümkündür. İlgili bölüm, çalışmamızda teftiş kurullarının yapısı ve teftiş türleri olarak iki alt başlık halinde incelenecektir.

2.1. Bankacılıkta Teftiş Kurulu Yapısı

BK madde 23'e göre, iç denetim sisteminin ilgili mevzuata uygun olarak tesis edilmesi, işlerliğinin, uygunluğunun ve yeterliliğinin sağlanması yönetim kurulunun sorumluluğundadır. BK madde 24'e göre ise, YK'nın denetim ve gözetim faaliyetlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere asgari 2 icrai olmayan YK üyesinden oluşmak üzere

DK oluşturulur.

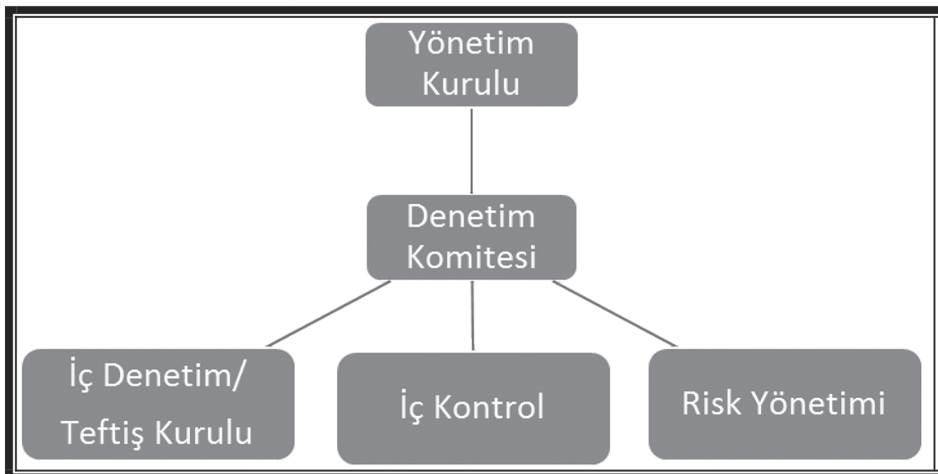
BDDK tarafından yayınlanan Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik'e (İç Sistemler Yönetmeliği) göre teftiş kurulları doğrudan banka yönetim kuruluna bağlı olacak şekilde kurulmalıdır. Ayrıca, ilgili yönetmeliğe göre, teftiş kurullarının yönetim kuruluna bağlılığı denetim komiteleri vasıtasıyla sağlanır. Hem BK hem de İç Sistemler Yönetmeliği'nde yer alan düzenlemeler paralelinde Türk bankacılık sektöründe, teftiş kurullarının denetim komitesi vasıtasıyla banka yönetim kuruluna doğrudan bağlı olacak şekilde yapılandırıldıkları görülmektedir. Şekil 1'de teftiş kurullarının bankalar içindeki konumlarını göstermektedir.

2.2. Bankacılıkta Teftiş Türleri

Bankaların teftiş türleri genel olarak şube denetimi, genel müdürlük ve iştirak denetimi, bilgi teknolojileri denetimi ve soruşturma olmak üzere dört gruba ayrılmaktadır (Aslan, 2010:75). Şube teftişleri, banka şubelerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin kanun, yönetmelik ve prosedürlere uyumluluğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra, genel müdürlük teftişleri, krediler, muhasebe, satın alma gibi bankanın genel müdürlüğünde yer alan birimlerin denetlenmesini ifade etmektedir.

Öte yandan, bilgi teknolojileri teftişi, bankaların kullandıkları teknoloji sistemlerinin risklerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Şekil 1: Teftiş Kurullarının Banka İçindeki Yeri

Yazılım geliştirme, analiz, sistem güvenlik vb. gibi hususlar bilgi teknolojileri teftişi kapsamında gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, banka müfettişleri tarafından gerçekleştirilen soruşturma faaliyetleri bankalar için oldukça önem arz etmektedir. Denetimlerde müfettişler tarafından tespit edilen ve müşteri veya personel tarafından bildirilen, prosedürlere ve kanunlara aykırı önemli hususlar için soruşturma faaliyetleri düzenlenebilmektedir

(Yurtsever, 2009:179).

3. Literatür Taraması

Literatürde teftiş kurullarının incelendiği çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Söz konusu çalışmaların bazılarını incelememizde ele alınmış olup ilgili çalışmalara ait bilgilere Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1: Literatürde Yer Alan Benzer Çalışmalar

Yazar	Kapsam	Sonuç
Magill ve Previts (1991)	Literatür Taraması	Başarılı bir denetim için banka teftiş kurullarının bağımsızlıklarının sağlanması gerekmektedir.
Kinney (1999)	ABD	Banka müfettişlerinin bağımsızlıkları yasalar ile teminat altına alınmalıdır.
Siddiqui ve Podder (2002)	Bangladeş	Bankaların etkin bir şekilde denetlenmediği ve bunun arkasındaki en temel gerekçenin ise teftiş kurullarının bağımsız olmamaları olduğu belirlenmiştir.
Özbilgin (2003)	Türkiye	Bankacılık sektöründe bilgi teknolojileri denetim uygulamalarının yeterli olmadığı ve bu durumun da sektörün güvenliğini olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.
Pike (2003)	ABD	Banka müfettişlerinin bağımsızlıkları sağlanamadığı sürece bankanın denetimi etkin olamayacaktır.
Richards (2006)	Fransa	Denetim kalitesi ile banka müfettişlerinin bağımsızlıkları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır.
Zhang vd. (2007)	İngiltere	Denetim komitelerinin kalitesi ve bağımsızlığı iç kontrol zayıflıklarını azaltmaktadır.
Lee (2008)	Güney Kore	Bankaların başarılı bir şekilde denetlenebilmesi için durum bazlı ve kural bazlı denetim tekniklerinin birlikte ele alınması gerekmektedir.

Kiracı ve Çorbacıoğlu (2008)	Türkiye	Ziraat Bankası teftiş kurulunun son yıllarda önemli değişimler geçirerek daha etkin çalışma standartlarına ulaştığı sonucuna varılmıştır.
Ceran (2009)	Türkiye	Teftiş kurulunun etkin çalışması bankanın karşı karşıya oldukları riskleri minimum seviyeye indirecektir.
Baotham (2009)	Tayland	Banka müfettişlerinin bağımsızlıkları artırılarak denetimin kalitesini yükseltmek mümkündür.
Çelenk ve Ökdemir (2010)	Türkiye	Banka müfettişlerinin önemli bir çoğunluğu operasyonel risk skandallarının temel sebebi olarak denetim eksikliğini görmektedirler.
Enofe (2010)	Nijerya	Banka büyüklüğü ile denetim kalitesi arasında pozitif bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir.
Kayalı ve Yüksel (2012)	Türkiye	Türk bankacılık sektöründe teftiş kurullarının ilgili yönetmeliğe uygun olarak hazırlandığı belirlenmiştir.
Çatıkkaş vd. (2012)	Türkiye	Denetim komitelerinin etkinliği arttıkça takibe dönüşen krediler azalmaktadır.
Lisic ve Zhou (2013)	ABD	Bağımsız denetçiler önemli iç kontrol eksiklikleri raporladığında, denetim komiteleri bağımsız ise, bağımsız denetçinin görevine son verilme olasılığı azalmaktadır.
Murudzwa (2014)	Zimbabve	Banka denetiminin kalitesi ile müfettişlerin bağımsızlıkları arasında doğru orantı bulunmaktadır.
Huiyu ve Yanhua (2014)	Çin	Banka denetiminin kalitesinin artırılabilmesi için müfettişlerin yeterliliğinin artırılması gerekmektedir.

Yakar (2014)	Türkiye	Denetim komitelerinin etkin faaliyet gösterebilmesi için yazılı yönetmeliğinin olması, bağımsız üyelerden oluşması ve üyelerin sorumluluk alanları ile ilgili konularda eğitim alması gerekmektedir.
Reza ve Quarishi (2015)	Bangladeş	Büyük olan bankaların denetim kalitesinin diğer bankalara kıyasla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.
Doogar vd. (2015)	ABD	Banka müfettişlerinin sektör ve denetledikleri banka ile ilgili olan bilgilerinin yasal otoriteler tarafından dikkate alınması olası bir finansal kriz ihtimalini minimum seviyelere indirecektir.
KPMG (2015)	ABD	IT ve siber güvenlik gibi önemli riskler, DK üyelerinin uzmanlığı ve kaynakları dikkate alındığında iş yükünü ciddi oranda artırmaktadır.
Gambetta vd. (2016)	Uruguay	Data analizinin başarılı bir şekilde yapılması denetimin kalitesini arttıracaktır.
Rena vd. (2016)	Türkiye	Bağımsız denetim raporları yatırımcıların kararlarında etkili olmaktadır.
Doğan (2016)	Türkiye	Denetim komiteleri finansal raporlamanın kalitesini artırmaktadır.
Siqani ve Sekiraca (2016)	Kosova	Kaliteli iç denetim sisteminin bankaların kredi riskini minimum seviyelere indirebileceği sonucuna varılmıştır.

Tablo 1’den de görülebileceği üzere literatürde bankaların teftiş kurullarını konu alan çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Söz konusu çalışmaların önemli bir kısmı teftiş kurullarının banka için önemini konu almıştır. Ceran (2009) çalışmasında teftiş kurulunun etkin çalışması durumunda bankanın karşı karşıya oldukları risklerin minimum seviyeye ineceği sonucuna varmıştır. Belirtilen çalışmaya paralel olarak, Rena vd. (2016) ve Siqani ve Sekiraca (2016) çalışmalarında etkin bir iç denetimin banka için oldukça önemli olduğu husu-

sunu vurgulamışlardır.

Belirtilen konuların yanı sıra, çalışmaların bazıları bankalardaki denetim kalitesinin nasıl artırılacağına yönelik incelemeler yapılmıştır. Magill ve Previts (1991), Kinney (1999), Pike (2003), Richards (2006), Baotham (2009) ve Murudzwa (2014) çalışmalarında başarılı bir denetim için banka teftiş kurullarının bağımsızlıklarının sağlanması gerektiği ve bu durumun da yasalar tarafından güvence altına alınması gerektiği sonucuna

ulaşmışlardır. İlgili hususlara paralel olarak, Siddiqui ve Podder (2002) çalışmalarında Bangladeş bankalarının etkin bir şekilde denetlenmediğini ve bunun arkasındaki en temel gerekçenin ise teftiş kurullarının bağımsız olmamaları olduğunu tespit etmişlerdir. Bahsi geçen çalışmalara ek olarak, Huiyu ve Yanhua (2014) da banka denetiminin kalitesinin artırılabilmesi için müfettişlerin yeterliliğinin artırılması gerektiğini belirlemişlerdir.

Öte yandan, az sayıda çalışmanın teftiş kurulunun etkinliğini analiz etmeye çalıştığı görülmektedir. Özbilgin (2003) çalışmasında Türkiye’deki bilgi teknoloji denetimlerinin etkinliğini ve uluslararası standartlara uygunluğunu analiz etmiştir. Netice itibarıyla, bankacılık sektöründeki söz konusu denetimlerin yeterli olmadığı ve sektörün güvenliği açısından bu eksikliğin giderilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Çelenk ve Ökdemir (2010) çalışmalarında bankaların operasyonel risk denetimi kapsamında eksik noktalarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Söz konusu çalışmada 293 banka müfettişine anket doldurtularak ilgili katılımcıların operasyonel risk denetimi ile ilgili olarak görüşlerine başvurulmuştur. Elde edilen sonuçlara göre, denetim eksikliği operasyonel risk skandallarının oluşmasındaki en temel etkidir.

İlgili çalışmaların yanı sıra, literatürde denetim komiteleri ile ilgili de çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Zhang vd. (2007) çalışmasında denetim komitelerinin bağımsızlığının ve kalitesinin iç kontrol zayıflıklarını azalttığı sonucuna ulaşmıştır. Belirlenen hususa paralel olarak, Çatıkkaş vd. (2012) de çalışmasında denetim komitelerinin etkinliği arttıkça takibe dönüşen kredilerin azaldığını tespit etmişlerdir. Öte yandan, Yakar (2014) denetim

komitelerinin etkinliğini arttırmalarının bankanın iç denetim performansı açısından oldukça önemli olduğunu vurgulamışlardır. Doğan (2016) ise denetim komitelerinin finansal raporlamanın kalitesini artırılmasında önemli rol oynadıklarını belirlemişlerdir.

4. Türk Bankacılık Sektörü Üzerine Bir Uygulama

4.1. Çalışmanın Amacı ve Yöntemi

Bankalarda teftiş sürecini değerlendirmek ve teftiş personeline bakış açısını incelemek üzere anket araştırması yapılmıştır. Anket araştırması internet üzerinden yapılmış olup Türkiye’deki bankaların farklı departmanlarında çalışan 174 kişi tarafından tamamlanmıştır.

4.2. Anket Tasarımı ve Metodoloji

Değişkenler arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. 0,964 KMO değeri ile değişkenlerin faktör analizine uygunluğunun mükemmel seviyede olduğu görülmektedir. Analiz sonucuna göre anket çalışması iki boyuttan oluşmaktadır. İlk boyut teftiş sürecini değerlendirme ilişkin sorular içermekte olup ikinci faktör ise teftiş departmanı ve müfettişler hakkında genel görüşleri içermektedir. Tablo 2’den de anlaşılabileceği üzere iki boyutun da güvenilirlik testleri yapılmış olup güvenilirlik seviyelerinin 0.991 ve 0.900 oldukları tespit edilmiştir. Söz konusu rakamların 0.800 olan yüksek güvenilirlik seviyesinin çok üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2: Faktör Analizi Sonuçları

Faktör	Sorular	Güvenilirlik	Faktörün Açıklayıcılığı
Teftiş sürecinin değerlendirilmesi	Denetim bulguları açık bir şekilde paylaşılmış ve tartışılmıştır.	0.991	54.704%
	Denetim raporundaki tavsiyeler kontrolleri güçlendirecek yöndedir.		
	Denetim bulguları adil bir şekilde değerlendirilmiştir.		
	Denetim raporunda yer alan öneriler makul ve uygulanabilir.		
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca tarafsız bir yaklaşım sergilediler.		
	Müfettişler sorulara yönelik yeterli ve açıklayıcı bilgiler/dayanak noktaları paylaştılar.		
	Denetim raporundaki tavsiyeler etkinliğin ve verimliliğin artırılmasını sağlayacak yöndedir.		
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca bağımsız bir yaklaşım sergilediler.		
	Denetim bulguları açık, net ve anlaşılabilir.		
	Denetim raporundaki tavsiyeler riskleri azaltacak yöndedir.		
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca oldukça nazik davrandılar		
	Kapanış toplantısı boyunca bütün bulgular yeterli bir şekilde tartışılmış ve çözüme kavuşturulmuştur.		
	Denetim faaliyetleri boyunca tespit edilen hususlarla ilgili açıklama ve cevap imkânı sağlanmıştır.		
	Denetim bulguları makul bir sürede paylaşılmıştır.		
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca iyi iletişim kurdular.		
	Denetim çalışmaları iş birimindeki risklerin değerlendirilmesine katkı sağlamıştır.		
	Teftiş kurulunun performansından genel olarak memnun kalmıştır.		
	Teftiş kurulu tarafından sağlanan hizmetten genel olarak memnun kalmıştır.		
	Müfettişler çalışanlara operasyon risk, kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yaptılar.		
	Müfettişler önerileri ile iş birimi çalışanlarına yardımcı ve rehber olma konusunda istekli davrandılar.		
	Müfettişler denetim çalışmalarını mesleki özen çerçevesinde yerine getirdiler.		
	Denetim sonuçları bankanın politika ve prosedürlerine uyum konusunda yardımcı olmuştur.		
	Denetim çalışmalarının objektif yapıldığını düşünüyorum.		
	Teftiş kurulu tarafından iş faaliyetlerine katma değer sağlanmıştır.		
	Denetim faaliyetleri kapsamına dâhil edilmesi gereken hususlar olduğunda müfettişler gerekli bilgilendirmeleri yapmıştır.		
	Denetim çalışmalarındaki bilgi ve belge talepleri denetim kapsamı ile tutarlıdır.		
	Denetim çalışmasının amacı ve kapsamı açık bir şekilde ifade edilmiştir.		
	Denetim faaliyetleri makul bir sürede tamamlanmıştır.		
	Denetim faaliyetleri iş biriminin olağan çalışmalarında minimum aksamaya neden olmuştur.		

Faktör	Sorular	Güvenilirlik	Faktörün Açıklayıcılığı
Teftiş departmanı ve personelin genel değerlendirilmesi	Teftiş kuruluna/müfettişlere güveniyorum.	0.9	79.536%
	Gizli veya hassas bilgileri müfettişlerle paylaşılmasında herhangi bir çekince yaşanılmamıştır.		
	İş arkadaşınız kural dışı eylem yaptığında teftiş kuruluna bildiririm.		
	Herhangi bir problemle karşılaştığınızda teftiş kuruluna bildiririm.		
	Karşılaşılan problemlerin teftiş kuruluna bildirimi için iletişim kanalı/bildirim hattı oluşturulmuştur.		
	Teftiş kurulunun bilgi birikiminin yüksek olduğunu düşünüyorum		

Tablo 3: Unvan Farklılığına Göre Cevapların Karşılaştırılması

Soru	Unvan		p Değeri
	Yönetici (%)	Yönetici Altı (%)	
Müfettişler denetim çalışmaları boyunca iyi iletişim kurdular.	71	78	0.012
Müfettişler önerileri ile iş birimi çalışanlarına yardımcı ve rehber olma konusunda istekli davrandılar.	66	78	0.005
Müfettişler çalışanlara operasyon risk, kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yaptılar.	53	76	0.001
Teftiş kurulunun bilgi birikiminin yüksek olduğunu düşünüyorum	56	72	0.027
Herhangi bir problemle karşılaştığınızda teftiş kuruluna bildiririm.	71	78	0.006
İş arkadaşınız kural dışı eylem yaptığında teftiş kuruluna bildiririm.	84	77	0.020
Müfettişler sorulara yönelik yeterli ve açıklayıcı bilgiler/dayanak noktaları paylaştılar.	79	73	0.034

4.3. Analiz Sonuçları

Gerçekleştirilen anket çalışması neticesinde elde edilen analiz sonuçları teftiş süreci ve teftiş departmanına ilişkin görüşler olarak iki başlık altında incelenecektir.

4.3.1. Yönetici ve Yönetici Altı Unvanlarındaki Personele İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılması

Çalışmamızda ilk olarak anketi dolduran yönetici ve yönetici altı unvanlardaki personelin görüşlerine ilişkin karşılaştırma yapılacaktır. Söz konusu iki farklı gruba ait verilen cevapların detaylarına tablo 3’de yer verilmiştir.

Yönetici ve yönetici altı unvanlardaki personeli verdikleri cevapların karşılaştırılmasında ki-kare bağımsızlık testi uygulanmıştır. Tablo 3’den de görülebileceği gibi 6 konu başlığına ilişkin gerçekleştirilen ki-kare bağımsızlık testi sonucunda p değerleri 0.05 rakamından küçüktür. Söz konusu durum adı geçen unvanlardaki personelin istatistiksel olarak görüş farklılığının bulunduğunu göstermektedir.

İlk olarak, müfettişlerin denetim görevleri esnasında denetlenen personel ile kurdukları iletişime yönelik farklılıklar bulunduğu görülmektedir. Bahsi geçen konu ile ilgili olarak, yöneticilerin %71’i ve yönetici olmayan personelin ise %78’i müfettişlerin iyi iletişim kurduklarını ifade etmiş-

lerdir. Söz konusu rakamlardan da anlaşılacağı üzere yönetici altı unvandaki personel müfettişlerin denetim boyunca daha iyi iletişim kurduğunu düşünmektedir. Ayrıca, söz konusu görüş farklılığına ilişkin başka bir husus da müfettişlerin denetim esnasındaki önerilerine yöneliktir. Yönetici altı personel (%78) yönetici unvanındaki personele (%66) kıyasla daha fazla müfettişlerin önerileri ile iş birimi çalışanlarına yardımcı olduklarını düşünmektedirler. Buna paralel olarak, yönetici olmayan personele göre müfettişler çalışanlara operasyon risk, kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yapma konusunda daha başarılıdır. Belirtilen konulara ek olarak, teftiş kurulunun bilgi birikiminin yüksek olduğu konusuna yönetici altı unvandaki personel daha fazla katılmaktadır.

Öte yandan, iş esnasında karşılaşılan problem ve tanık olunan kural dışı işlemlere yönelik adı geçen iki farklı unvandaki personelin de görüş farklılığı bulunmaktadır. Personele iş esnasında herhangi bir problemle karşılaştıklarında teftiş kuruluna bildirip bildirmeyecekleri sorulduğunda, yönetici

unvandaki personelin %71'i ve yönetici olmayan personelin ise %78'i bildireceklerini ifade etmişlerdir. Belirtilen soruya ek olarak, yöneticilerin %77'si iş arkadaşlarının kural dışı eylem yaptıklarında bu hususu teftiş kuruluna bildireceklerini ifade ederken söz konusu oran yönetici olmayan personel için %84'dür. Bahsi geçen iki farklı soruya verilen cevaplar incelendiğinde, yönetici altı unvandaki personelin herhangi bir olumsuzluk yaşandığında teftiş kuruluna bildirim anlamında yönetici unvanlı personele kıyasla daha istekli davrandıkları anlaşılmaktadır.

4.3.2. Genel Müdürlük ve Şube Personelinin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Çalışmamızda ayrıca genel müdürlük bölümünde ve şubede çalışan personelin teftiş kuruluna yönelik bakış açılarındaki farklılık da analiz edilmiştir. Bahsi geçen farklı iki gruptaki personelin verdikleri cevapların detaylarına tablo 4'de yer verilmiştir.

Tablo 4: Çalışılan Bölüme Göre Görüş Farklılığı Bulunan Sorular

Soru	Çalışılan Bölüm		p Değeri
	Şube (%)	Genel Müdürlük (%)	
Denetim çalışmasının amacı ve kapsamı açık bir şekilde ifade edilmiştir.	84.5	69.7	0.014
Denetim faaliyetleri iş biriminin olağan çalışmalarında minimum aksamaya neden olmuştur.	69.1	50	0.018
Denetim faaliyetleri boyunca tespit edilen hususlarla ilgili açıklama ve cevap imkânı sağlanmıştır.	84	69.7	0.040
Müfettişler denetim çalışmaları boyunca bağımsız bir yaklaşım sergilediler.	80	67	0.018
Müfettişler denetim çalışmalarını mesleki özen çerçevesinde yerine getirdiler.	84	72	0.020
Denetim bulguları adil bir şekilde değerlendirilmiştir.	78	63	0.043
Müfettişler sorulara yönelik yeterli ve açıklayıcı bilgiler/dayanak noktaları paylaştılar.	83	64	0.040
Müfettişler çalışanlara operasyon risk, kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yaptılar.	74	59	0.028
Müfettişler denetim çalışmaları boyunca oldukça nazik davrandılar	81	75	0.010
Teftiş kurulu tarafından iş faaliyetlerine katma değer sağlanmıştır.	76	57.9	0.025
Denetim çalışmaları iş birimindeki risklerin değerlendirilmesine katkı sağlamıştır.	82	71	0.017
Denetim sonuçları bankanın politika ve prosedürlerine uyum konusunda yardımcı olmuştur.	82	69	0.020
Teftiş kuruluna/müfettişlere güveniyorum.	80	61	0.027
Herhangi bir problemle karşılaştığınızda teftiş kuruluna bildiririm.	85	61	0.001
İş arkadaşınız kural dışı eylem yaptığında teftiş kuruluna bildiririm.	87	69	0.001

Tablo 4’den de anlaşılabileceği gibi 15 konu başlığına ilişkin gerçekleştirilen ki-kare bağımsızlık testi sonucunda p değerleri 0.05 rakamından küçüktür. Bahsi geçen bu durum belirtilen bu sorular için şube ve genel müdürlük personelinin istatistiksel olarak görüş farklılığının bulunduğunu göstermektedir. Yapılan analiz sonucunda, şube personelinin %84.5’ine göre denetim çalışmasının amacı ve kapsamı açık bir şekilde ifade edilmişken, söz konusu oran genel müdürlük personeli için %69.7’dir. Belirtilen hususun yanı sıra, genel müdürlük personeli şube personelinin aksine de-

netim çalışmalarının işlerini aksamaya uğrattığını ifade etmişlerdir. Bunlara ek olarak, şube personelinin %84’ü denetim faaliyetleri boyunca tespit edilen hususlarla ilgili açıklama ve cevap imkânı sağlandığını belirtirken bu oran genel müdürlük personeli için %69.7’dir.

Ayrıca, müfettişler şube personelinin gözünde genel müdürlük personeline kıyasla daha bağımsız, mesleki özenle ve adil çalışmaktadırlar. Bunların yanı sıra, müfettişlerin sorulara yönelik yeterli ve açıklayıcı bilgiler paylaşımları ve operasyon risk,

kredi riski ve uyum riski gibi konularda rehberlik yapmaları konularında şube personeli daha iyimserdir. Ayrıca, şube personeli müfettişlerin denetim çalışmaları boyunca daha nazik davrandıklarını ifade etmektedirler. Belirtilen konulara ek olarak, şube personelinin %76'sı teftiş kurulu tarafından iş faaliyetlerine katma değer sağlandığını düşünürken bu oran genel müdürlük personeli için %57.9'dur.

Bahsi geçen konuların yanı sıra, denetim çalışmalarının iş birimindeki risklerin değerlendirilmesine katkı sağlaması konusunda şube personeli genel müdürlük personeline kıyasla daha iyimserdir. Öte yandan, şube personelinin %82'si denetim sonuçlarının bankanın politika ve prosedürlerine uyum konusunda yardımcı olduğunu düşünürken bu oran genel müdürlük personeli için %69'dur. Bununla birlikte, şube personeli genel müdürlük personeline kıyasla müfettişlere daha fazla güvenmektedir. Belirtilen hususlara paralel olarak, herhangi bir problem ya da kural dışı eylem olduğu durumunda teftiş kuruluna bilgi verme konusunda şube personeli genel müdür personeline kıyasla daha hassastır.

5. Sonuç

Bu çalışmada banka personellerinin teftiş kuruluna bakış açıları incelenmiştir. Söz konusu amaca ulaşabilmek için bankalarda teftiş kurulu haricindeki bölümlerde çalışan 174 personele yönelik anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen analiz sonuçlarına göre, anketi dolduran yönetici ve yönetici altı unvanlardaki personelin teftiş kurulu hakkındaki görüşlerinde farklılık bulunduğu belirlenmiştir. Başka bir ifadeyle, yönetici altı unvanındaki personelin yönetici unvanlı personele kıyasla teftiş kuruluna yönelik daha ılımlı düşünceleri olduğu anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, yönetici olmayan personel müfettişlerin denetim çalışmaları boyunca kurdukları iletişimden ve müfettişlerin çalışanlara yardımcı olmaları konularından daha memnundurlar. Belirtilen hususlara benzer olarak, söz konusu personel ayrıca müfettişlerin çalışanlara operasyon risk, kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yaptıklarını düşünmektedir. Bunlara ek olarak, iş esnasında herhangi bir problem ile karşılaşıldığında veya iş arkadaşının kural dışı bir eylem yaptığını şahit olduğunda belirtilen unvandaki perso-

nelin durumu teftiş kuruluna bildirme konusunda daha hassas oldukları görülmüştür.

Belirtilen hususların yanı sıra, şube ve genel müdürlük personelinin de teftiş kuruluna yönelik görüş farklılığının bulunduğunu belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, şube personelinin genel müdürlük personeline kıyasla teftiş kuruluna yönelik daha iyimser olduğu görülmüştür. Bu kapsamda, şube personeli denetim çalışmasının amacı ve kapsamının açık bir şekilde ifade edilmesi, denetim faaliyetlerinin işleri aksatması, tespit edilen bulgulara yönelik açıklama imkânının sağlanması ve denetim faaliyetlerinin katma değer sağlaması gibi hususlara yönelik sorulara daha olumlu cevaplar vermişlerdir.

Öte yandan, şube personeli müfettişlerin daha nazik olduklarını düşünmektedirler. Ayrıca, şube personeline göre müfettişler görevlerini mesleki özenle yerine getirmektedir. Bahsi geçen konulara ek olarak, şube personeli genel müdürlük personelinin daha fazla müfettişlere güvenmektedirler. Bunların yanı sıra, herhangi bir problemle karşılaşıldığında veya iş arkadaşı kural dışı eylem yaptığında, şube personeli durumu teftiş kuruluna bildirme konusunda daha iyimserdir.

Belirtilen bu hususlar dikkate alındığında, yönetici altı unvandaki personel yöneticilere kıyasla, şube çalışanları ise genel müdürlük personeline kıyasla teftiş kurulu hakkında daha olumlu düşüncelere sahiptirler. Bundan dolayı, yönetici unvanındaki çalışanlar ve genel müdürlük personelinin teftiş kuruluna yönelik algısının arttırılmasına yönelik bazı aksiyonların alınması yerinde olacaktır. Bu bağlamda, çalışmamızda vurgulanan hususlar bankaların teftiş kurullarına bu anlamda yol gösterici olacaktır.

Kaynakça

- Bankacılık Kanunu*, 5411 sayılı, 01.11.2015 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.
- ASLAN, Bayram; (2010), "Bir Yönetim Fonksiyonu Olarak İş Denetim", *Sayıştay Dergisi*, 77, ss. 63-86.
- BDDK, "Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmelik", 08.02.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.
- BDDK, "Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik", 11.07.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

- BAOTHAM, Sumintorn and Phapruek USSAHAWANITCHAKIT; (2009), "Audit Independence, Quality, and Credibility: Effects on Reputation and Sustainable Success of CPAs in Thailand", *International Journal of Business Research*, 9(1), pp. 1-25.
- CERAN, Yunus; (2009), "Türk Bankacılık Sektöründe İç Denetim", *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2(2), ss. 168-178.
- ÇATIKKAŞ, Özgür, Mustafa Okur ve İsmail Balkan; (2012), "Bankalarda Denetim Komitesi Uygulaması", TBB Yayınları, Yayın No: 287, İstanbul.
- ÇELENK, Hakan ve Yılmaz ÖKDEMİR; (2010), "Bankalarda Operasyonel Risk Denetimi ve Türkiye'de Faaliyet Gösteren Bankalar Üzerine Bir Araştırma", *Maliye Finans Yazıları*, 1(87), ss. 77-111.
- DİNÇER, Hasan, Ümit HACIOĞLU ve Serhat YÜKSEL; (2016), "Performance Assessment of Deposit Banks with CAMELS Analysis using Fuzzy ANP-MOORA Approaches and an Application on Turkish Banking Sector", *Asian Journal of Research in Business Economics and Management*, 6(2), pp. 32-56.
- DOĞAN, İrem; (2016), "Denetim Komitesinin Finansal Raporlama Kalitesi Üzerindeki Etkisi", *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi*.
- DOOGAR, Rajib, Stephen P. ROWE and Padmakumar SIVADASAN; (2015), "Asleep at the Wheel (Again)? Bank Audits During the Lead-Up to the Financial Crisis", *Contemporary Accounting Research*, 32(1), pp. 358-391.
- ENOFE, Augustine; (2010), "Reaping the Fruits of Evils: How Scandals Help Reshape the Accounting Profession", *International Journal of Business, Accounting and Finance*, 4(2), pp. 53-69.
- GAMBETTA, Nicolás, María Antonia GARCÍA-BENAU and Ana ZORIO-GRIMA; (2016), "Data Analytics in Banks' Audit: The Case of Loan Loss Provisions in Uruguay", *Journal of Business Research*, pp. 1-23.
- HUIYU, Lei and Cao YANHUA; (2014), "Exploration and Ponderation on Information Construction of Internal Audit in Commercial Bank", *Journal of Regional Financial Research*, 12: 005.
- KAYALI, Nilgün ve Filiz YÜKSEL; (2012), "Türk Bankacılık Sektöründe İç Denetim Faaliyetlerinin Uygulamalı Olarak İncelenmesi", *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2), ss. 162-187.
- KINNEY, William R.; (1999), "Auditor Independence: A Burdensome Constraint or Core Value?", *Accounting Horizons*, 13(1), pp. 69-75.
- KİRACI, Murat ve Sıtkı ÇORBACIOĞLU; (2008), "Kamu Bankalarında İç Denetimin Yeniden Yapılandırılması: Ziraat Bankası Teftiş Kurulunda Yaşanan Örgütsel, Teknik ve Kültürel Değişim", *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 32(2), ss. 331-349.
- KPMG, (2015), "2015 Global Audit Committee Survey", KPMG Audit Committee Institute, ABD.
- LEE, Gun Ho; (2008), "Rule-based and Case-based Reasoning Approach for Internal Audit of Bank." *Knowledge-Based Systems*, 21(2), pp. 140-147.
- LISIC, Ling Lei ve Jian Zhou; (2013), "Audit Committee Characteristics and the Safeguarding of Auditor Independence", ABD.
- MAGILL, Harry T. and Gary John PREVITS; (1991), *CPA Professional Responsibilities: An Introduction*, South-Western Pub.
- MURUDZWA, Abigail; (2014), "The Impact of Corporate Governance on Internal Auditor Independence. Case of the Reserve Bank of Zimbabwe", PhD Thesis in BUSE.
- ÖZBİLGİN, İzzet Gökhan; (2003), "Bilgi Teknolojileri Denetimi ve Uluslararası Standartlar", *Sayıştay Dergisi*, 49, ss. 123-128.
- PIKE, Joel E.; (2003), "Studies on Audit Quality", University of WisconsinMadison Working Paper.
- RENA, Başak Erdem, Elif GÜNEREN GENÇ and Fatma ULUCAN ÖZKUL; (2016), "The Impact of the Opinions of the Independent Auditors on the Investor Decisions in Banking Sector: An Empirical Study on the Banks Operating in Turkey", *Accounting and Finance Research*, 5(1), pp. 157-163.
- REZA, Nafees and Maqbool Kader QURAISHI; (2015), "Quality of Bank Audit in Bangladesh and Relationship between Audit Quality and Share Price", 6(2), pp. 44-56.
- RICHARD, Chrystelle; (2006), "Why an Auditor Can't be Competent and Independent: A French Case Study", *European Accounting Review*, 15, pp. 153-179.
- SIDDQU, Javed and Jyotirmoy Podder; (2002), "Effectiveness of Bank Audit in Bangladesh", *Managerial Auditing Journal*, 17(8), pp. 502-510.
- SIQANI, Shqipdona Hashani, and Edona SEKIRACA; (2016), "The Impact of the Internal Audit in Reducing Credit Risk in Commercial Banks in Kosovo", *European Scientific Journal*, 12(4), pp. 268-280.
- TOYRAN, Fedai; (1990), "Bankaların İç Denetiminde Banka Teftiş Kurulları ve Denetim Düzeninin Değerlendirilmesi", *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Para-Banka Bölümü, Yüksek Lisans Tezi*.
- YAKAR, Serbay; (2014), "Denetim Kalitesinde Denetim Komitesinin Etkinliği", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*.
- YURTSEVER, Gürdoğan; (2009), "Teftiştten İç Denetime Banka Müfettişliği", TBB Yayını, İstanbul.
- YÜKSEL, Serhat, Hasan DİNÇER ve Ümit HACIOĞLU; (2015), "CAMELS-based Determinants for the Credit Rating of Turkish Deposit Banks", *International Journal of Finance & Banking Studies*, 4(4), pp. 1-17.
- ZENGİN, Sinemis ve Serhat YÜKSEL; (2016), "Likidite Riskini Etkileyen Faktörler: Türk Bankacılık Sektörü Üzerine Bir İnceleme", *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(29), ss. 77-95.
- ZHANG, Yan, Jian Zhou ve Nan Zhou; (2007), "Audit Committee Quality, Auditor Independence, and Internal Control Weaknesses", *İngiltere*.

EKLER**EK1: Uvana Göre Değişkenlerin Ki-kare Analizi**

Faktör	Sorular	Sig.
Teftiş Süreci	Denetim bulguları açık bir şekilde paylaşılmış ve tartışılmıştır.	0.29
	Denetim raporundaki tavsiyeler kontrolleri güçlendirecek yöndedir.	0.19
	Denetim bulguları adil bir şekilde değerlendirilmiştir.	0.10
	Denetim raporunda yer alan öneriler makul ve uygulanabilir.	0.27
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca tarafsız bir yaklaşım sergilediler.	0.52
	Müfettişler sorulara yönelik yeterli ve açıklayıcı bilgiler/dayanak noktaları paylaştılar.	0.03
	Denetim raporundaki tavsiyeler etkinliğin ve verimliliğin artırılmasını sağlayacak yöndedir.	0.27
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca bağımsız bir yaklaşım sergilediler.	0.63
	Denetim bulguları açık, net ve anlaşılabilir.	0.58
	Denetim raporundaki tavsiyeler riskleri azaltacak yöndedir.	0.41
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca oldukça nazik davrandılar	0.26
	Kapanış toplantısı boyunca bütün bulgular yeterli bir şekilde tartışılmıştır.	0.20
	Denetim faaliyetleri boyunca tespit edilen hususlarla ilgili cevap imkânı sağlanmıştır.	0.39
	Denetim bulguları makul bir sürede paylaşılmıştır.	0.36
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca iyi iletişim kurdular.	0.01
	Denetim çalışmaları iş birimindeki risklerin değerlendirilmesine katkı sağlamıştır.	0.24
	Teftiş kurulunun performansından genel olarak memnun kalınmıştır.	0.61
	Teftiş kurulu tarafından sağlanan hizmetten genel olarak memnun kalınmıştır.	0.67
	Müfettişler çalışanlara kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yaptılar.	0.00
	Müfettişler önerileri ile iş birimi çalışanlarına rehber olma konusunda istekli davrandılar.	0.00
	Müfettişler denetim çalışmalarını mesleki özen çerçevesinde yerine getirdiler.	0.27
	Denetim sonuçları bankanın politika ve prosedürlerine uyum konusunda yardımcı olmuştur.	0.44
	Denetim çalışmalarının objektif yapıldığını düşünüyorum.	0.42
	Teftiş kurulu tarafından iş faaliyetlerine katma değer sağlanmıştır.	0.10
	Denetim faaliyetleri kapsamına dâhil edilmesi gereken hususlar olduğunda müfettişler gerekli bilgilendirmeleri yapmıştır.	0.70
	Denetim çalışmalarındaki bilgi ve belge talepleri denetim kapsamı ile tutarlıdır.	0.35
	Denetim çalışmasının amacı ve kapsamı açık bir şekilde ifade edilmiştir.	0.29
	Denetim faaliyetleri makul bir sürede tamamlanmıştır.	0.12
	Denetim faaliyetleri iş biriminin çalışmalarında minimum aksamaya neden olmuştur.	0.29
Teftiş Bölümü ve Personeli	Teftiş kuruluna/müfettişlere güveniyorum.	0.11
	Gizli veya hassas bilgileri müfettişlerle paylaşılmasında çekince yaşanılmamıştır.	0.49
	İş arkadaşınız kural dışı eylem yaptığında teftiş kuruluna bildiririm.	0.02
	Herhangi bir problemle karşılaştığınızda teftiş kuruluna bildiririm.	0.00
	Karşılaşılan problemlerin teftiş kuruluna bildiri için bildirim hattı oluşturulmuştur.	0.97
	Teftiş kurulunun bilgi birikiminin yüksek olduğunu düşünüyorum	0.00

EK2: Çalışma Yerine Göre Değişkenlerin Ki-kare Analizi

Faktör	Sorular	Sig.
Teftiş Süreci	Denetim bulguları açık bir şekilde paylaşılmış ve tartışılmıştır.	0.06
	Denetim raporundaki tavsiyeler kontrolleri güçlendirecek yöndedir.	0.15
	Denetim bulguları adil bir şekilde değerlendirilmiştir.	0.04
	Denetim raporunda yer alan öneriler makul ve uygulanabilir.	0.07
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca tarafsız bir yaklaşım sergilediler.	0.01
	Müfettişler sorulara yönelik yeterli ve açıklayıcı bilgiler/dayanak noktaları paylaştılar.	0.04
	Denetim raporundaki tavsiyeler etkinliğin ve verimliliğin artırılmasını sağlayacak yöndedir.	0.06
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca bağımsız bir yaklaşım sergilediler.	0.01
	Denetim bulguları açık, net ve anlaşılabilir.	0.10
	Denetim raporundaki tavsiyeler riskleri azaltacak yöndedir.	0.07
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca oldukça nazik davrandılar	0.01
	Kapanış toplantısı boyunca bütün bulgular yeterli bir şekilde tartışılmıştır.	0.28
	Denetim faaliyetleri boyunca tespit edilen hususlarla ilgili cevap imkânı sağlanmıştır.	0.00
	Denetim bulguları makul bir sürede paylaşılmıştır.	0.06
	Müfettişler denetim çalışmaları boyunca iyi iletişim kurdular.	0.00
	Denetim çalışmaları iş birimindeki risklerin değerlendirilmesine katkı sağlamıştır.	0.01
	Teftiş kurulunun performansından genel olarak memnun kalmıştır.	0.24
	Teftiş kurulu tarafından sağlanan hizmetten genel olarak memnun kalmıştır.	0.39
	Müfettişler çalışanlara kredi riski, uyum riski gibi konularda rehberlik yaptılar.	0.02
	Müfettişler önerileri ile iş birimi çalışanlarına rehber olma konusunda istekli davrandılar.	0.00
	Müfettişler denetim çalışmalarını mesleki özen çerçevesinde yerine getirdiler.	0.02
	Denetim sonuçları bankanın politika ve prosedürlerine uyum konusunda yardımcı olmuştur.	0.20
	Denetim çalışmalarının objektif yapıldığını düşünüyorum.	0.07
	Teftiş kurulu tarafından iş faaliyetlerine katma değer sağlanmıştır.	0.02
	Denetim faaliyetleri kapsamına dâhil edilmesi gereken hususlar olduğunda müfettişler gerekli bilgilendirmeleri yapmıştır.	0.17
	Denetim çalışmalarındaki bilgi ve belge talepleri denetim kapsamı ile tutarlıdır.	0.17
	Denetim çalışmasının amacı ve kapsamı açık bir şekilde ifade edilmiştir.	0.01
	Denetim faaliyetleri makul bir sürede tamamlanmıştır.	0.09
	Denetim faaliyetleri iş biriminin çalışmalarında minimum aksamaya neden olmuştur.	0.01
Teftiş Bölümü ve Personeli	Teftiş kuruluna/müfettişlere güveniyorum.	0.02
	Gizli veya hassas bilgileri müfettişlerle paylaşılmasında çekince yaşanılmamıştır.	0.19
	İş arkadaşınız kural dışı eylem yaptığında teftiş kuruluna bildiririm.	0.00
	Herhangi bir problemle karşılaştığınızda teftiş kuruluna bildiririm.	0.00
	Karşılaşılan problemlerin teftiş kuruluna bildirimini için bildirim hattı oluşturulmuştur.	0.22
	Teftiş kurulunun bilgi birikiminin yüksek olduğunu düşünüyorum	0.11